

W Dzienniku Ustaw z 2016 roku w pozycji 1932 ukazało się Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 listopada 2016 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.*

Zmiany wprowadzone tym rozporządzeniem dotyczą przede wszystkim:

- 1) wprowadzenia, korzystnej dla rolników zmiany w zakresie **możliwości zaprzestania, po przeprowadzeniu w ostatnim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego zbioru, uprawy krzewów w ramach wariantów 2.9.–2.12** (uprawy sadownicze). Oznacza to, że można zlikwidować po ostatnim (piątym) zbiorze plantacje krzewów, jednakże nadal grunt ten musi być utrzymywany w systemie rolnictwa ekologicznego. Umożliwienie zaprzestania uprawy krzewów po przeprowadzeniu zbioru, w ostatnim roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, nie oznacza zaprzestania realizacji 5-letniego zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie wariantów 2.9.–2.12. Co do zasady trwa ono do 14 marca kolejnego roku. Ponadto, rolnik ma obowiązek poinformowania kierownika biura powiatowego Agencji o zamiarze zaprzestania uprawy najpóźniej w terminie 30 dni przed tym zaprzestaniem. Przepis ten (usunięcie plantacji krzewów, powiadomienie kierownika BP ARIMR dotyczy także rolników, którzy rozpoczęli zobowiązanie rolnośrodowiskowe w roku 2012.

Zmienione przepisy w tym zakresie to: § 12 – dodano ust. 2b; § 24 – dodano ust.6; § 38 – dodano ust.13; § 50-ust.3 pkt 1, dodano ustęp 3a , 3b, zmieniono ust. 4.

- 2) **uregulowania tzw. „nieskutecznego przejścia,, w roku 2015 na działania nowego PROW 2014-2020.** Rolnicy, którzy w roku 2015 zdecydowali się na przejście na nowe „ Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne,, lub działanie „Rolnictwo ekologiczne” i uczynili to nieprawidłowo (np. poprzez zmianę powierzchni zobowiązania, uprawę niedozwolonych roślin lub niespełnienie innych warunków przyznania płatności w ramach działań PROW 2014-2020), ale spełnili warunki przyznania płatności rolnośrodowiskowej w ramach realizowanego zobowiązania rolnośrodowiskowego, zgodnie z nowo wprowadzonym przepisem **nie są zobowiązani do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej za 2014 r.** Nadal **realizują oni** (do 14 marca 2019 roku) zobowiązanie w ramach „Programu rolnośrodowiskowego” objętego PROW 2007-2013.

Nowo dodane przepisy dotyczące tzw. nieskutecznego przejścia nie mają zastosowania, w sytuacji, gdy rolnicy, którzy rozpoczęli zobowiązania rolnośrodowiskowe w 2014 r., w roku 2015 lub 2016 nie złożyli kolejnych wniosków o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej i informacji o gruntach lub zwierzętach objętych zobowiązaniami

rolnośrodowiskowymi PROW 2007–2013, a także nie złożyli wniosków o przyznanie płatności w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub Rolnictwa ekologicznego PROW 2014–2020. W takiej sytuacji uznaje się, że rolnicy ci zaprzestali realizacji zobowiązań rolnośrodowiskowych PROW 2007–2013, a w związku z tym zobligowani są do zwrotu płatności rolnośrodowiskowych.

Reguluje to dodany przepis § 57 d.

Ponadto § 2 - 4 rozporządzenia zmieniającego z dnia 23 listopada 2016 regulują zakres w jakim zmieniane przepisy będą dotyczyły beneficjentów realizujących zobowiązania rolnośrodowiskowe oraz postępowań, w ramach których będą stosowane zmienione przepisy:

- W § 2 określono, że w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem 15 marca 2016 r. oraz zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały one wznowione od dnia 15 marca 2016 r.;
- w § 3 określono, że w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi po dniu 14 marca 2016 r. (tj. w przypadku wniosków złożonych w 2016 r., których termin składania rozpoczął się w dniu 15 marca 2016 r., i w latach następnych o przyznanie kolejnej płatności rolnośrodowiskowej) stosuje się przepisy rozporządzenia rolnośrodowiskowego uwzględniające zmiany wynikające z niniejszego rozporządzenia.

Takie rozwiązanie przyjęto ze względu na fakt, że zmiany wprowadzone ww. rozporządzeniem zmieniającym są korzystne dla beneficjentów i uzasadnione jest, aby miały one zastosowanie do przyznawania płatności rolnośrodowiskowej za 2016 r.

- W § 4 rozporządzenia zmieniającego, określono, że do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją do dnia wejścia w życie ww. rozporządzenia zmieniającego stosuje się przepisy zawarte w rozporządzeniu zmieniającym tj. z dnia 23 listopada 2016 r.

Ta regulacja jest korzystna dla rolników, którzy nie zdołali spełnić warunków przejścia w 2015 r. na „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” lub działanie „Rolnictwo ekologiczne” PROW 2014-02020. W celu uniknięcia negatywnych skutków (zwrot płatności rolnośrodowiskowej) dla tych rolników zasadne jest, aby nowo dodane regulacje zostały zastosowane do zwrotu płatności rolnośrodowiskowej w toczących się obecnie postępowaniach w sprawie tego zwrotu.

Opracowanie :Anna Litwinow